

Verksamhetsrapport IOP utsatta EU-medborgare

Period: 1 november 2023 – 30 april 2024

Socialförvaltningen
Administrativa avdelningen

Box 44
123 21 Farsta
Telefon 08-508 25 119
Växel 08-508 25 000
of@stockholm.se
stockholm.se

Nattverksamheter

Nattverksamheter som ingår i IOP och antal nattplatser som erbjudits under perioden

Frälsningsarmén EU-härbärgat Bromma

Frälsningsarmén driver en nattverksamhet för utsatta EU-medborgare och tredjelandsmedborgare med PUT in ett EU-land, både kvinnor och män beläget i Bromma.

I vår nuvarande lokal erbjuds 46 platser per natt. Från och med 1 maj 2024 vi ska erbjuda 56 platser.

Convictus

Convictus Natthärbärke, som vänder sig till kvinnliga medborgare från EU- och tredjeländ, erbjuder totalt 20 sovplatser. För att få sova här behöver man boka sin plats och bli registrerad av vår personal. Natthärbärgat är i första hand till för att få tak över huvudet under natten, möjlighet att sköta sin personliga hygien och få ett lättare kvällsmål och frukost samt få stöd i kontakter med myndigheter för att veta vad som krävs för att få vistas i Sverige. Under perioden har totalt 3440 sovplatser erbjudits. Totalt hade verksamheten stängt 10 nätter (motsvarar 200 sovplatser) som ej rapporteras i denna redovisning.

Convictus hade under perioden 55 unika deltagare

Convictus hade deltagare från följande nationaliteter:

Rumänien, 42 personer (76,4%)

Polen, 7 personer (12,7%)

Spanien, Bulgarien, Grekland, Litauen och Portugal, 6 personer (10,9%)

Beläggningsstatik uppdelat på kön

Verksamhet	Antal besök	Andel kvinnor i %	Andel män i %	Beläggning i %
Stadsmissionen Globen	7 090	17%	83%	78%
Frälsningsarmén Bromma	4 739	32%	68%	57%
Convictus Årsta	1 767	100%		51%
Totalt	13 596	33%	67%	59,7%

Antal unika deltagare under perioden**Ny Gemenskap – Inskrivning**

Total: 351 personer

Kvinnor: 100 personer – 28,5%

Män: 251 personer – 71,5%

Statistik över de vanligaste nationaliteterna under perioden**Ny Gemenskap - Inskrivning**

Gäster från 31 olika länder

1. Rumänien – 43,5%
2. Polen – 26,4 %
3. Litauen – 4,7%
4. Bulgarien – 3,9%
5. Estland – 3,2%

Statistik över utdelade biljetter och antal personer som inte fått plats vid inskrivningen**Ny Gemenskap - Inskrivning**

Totalt antal biljetter – 2603

Kvinnor: 595 – 22,9%

Män: 2008 – 77,1%

Antal personer som inte fått plats vid inskrivningen - 68

Antal nätter som tillfälliga nattplatser öppnat utifrån extra kalla nätter, EKN, samt beläggning**Ny Gemenskap**

Antal nätter – 24

Totalt antal gäster – 651

Kvinnor – 119

Män – 532

Vanligaste nationaliteterna

1. Polen – 37,6%
2. Rumänien – 34,1%
3. Litauen – 5,5%
4. Lettland – 4,8%
5. Bulgarien – 3,4%

Analys för perioden utifrån jämställdhetsperspektiv, trender/förändringar, problem och förslag på förändringar inom IOP

Frälsningsarmén EU-härbärgat Bromma

Ett pågående jämställdhetsarbete. Det är en självklarhet att våra deltagare både ska få den information och service som behövs så att deras vardag inte begränsas utifrån kön, religion, etnicitet eller liknande.

Det är därför platserna som finns på Frälsningsarméns nattverksamhet anpassas efter behov, beroende på vilka det är som ansöker om en biljett. Rummen är placerade på ett sådant sätt att det ska kännas så tryggt som möjligt för deltagarna - och både kvinnornas och männens rum är placerade så att de sover inte endast i olika rum men också i olika korridorer. Vilket ökar känslan av trygghet. Korridorerna är även kameraövervakade, liksom de allmänna ytorna. Vilket gästerna återkommande visat uppskattning för.

Trender/förändringar & Problem:

Vi har en rätt stor andel deltagare med alkoholproblematik hos oss. Förutom att vi sett genom kameraövervakningen hur dessa stjälar handspit (troligen för att dricka), så märker vi av att denna grupp inte mår bra. Troligen tecken på hjärnskador utifrån deras missbruk.

Convictus

Jämställdhetsperspektiv

Convictus har kontinuerligt med jämställdhetsperspektivet i samtliga verksamheter och delar information till våra gäster i dessa frågor. Convictus är politiskt och religiöst obundna och i våra grundvärderingar utgår vi ifrån att alla gäster ska behandlas lika oavsett kön, ålder, politisk åskådning, sexuell läggning, religion, etnicitet etc.

Under perioden 1 november 2023 till 30 april 2024 har detta arbete fortlöpt med fokus att stärka våra nattgästers insikter om deras likvärdighet med män då de nattgäster vi haft är kvinnor. Någon specifikt riktad insats med samarbetspartners har inte skett under denna period.

Trender/förändringar

Redan vid föregående halvårsrapport kunde Convictus natthärbärke redovisa en vikande beläggning och trots det kalla vinterhalvåret som nu redovisas, kvarstår denna trend. Detta låg till grund för att Convictus tillsammans med Stockholm stad tog beslutet om att avveckla Convictus natthärbärke per den 30 april 2024. Personalen är informerad och förhandling med Kommunal genomfördes den 20 december 2023 och verksamheten avslutades på utsatt datum enligt ovan.

Problem/avvikelser

1. I slutet av november-23 upptäcktes vägglöss i verksamheten. Trots utökade hygienrutiner och samtal med gästerna för att få stopp spreds vägglössen till 3 sovrum (totalt 8 av sovplatserna) och verksamheten stängde för sanering av Anticimex mellan den 6 december till och med den 14 december. Detta har utöver påverkan av att verksamheten stängdes samt olägenheten för våra gäster även orsakat oro hos medarbetarna att riskera att få hem ohyran. Den uppkomna situationen visade tydligt att vi ej haft tidigare erfarenhet av liknande incidenter, varför nya rutiner och checklistor upprättats för att effektivare och snabbare nå en lösning med mindre påverkan för samtliga påverkade. Vid ytterligare tre tillfällen under första kvartalet har vägglöss upptäckts i verksamheten och vi har tillkallat Anticimex för sanering i princip efterföljande vardag. Personalen har tagit stort ansvar och arbetat enligt de rutiner vi satt upp för att informera gästerna och förebygga spridning i verksamheten. I samband med att vi lämnade lokalen i Årsta gjordes ytterligare ett hundsök i hela lokalen för att säkerställa att ingen ohyra fanns kvar vid lämnandet. Ett av sovrummen behövde saneras inför att Ny Gemenskap, som öppnar ett nytt mixat natthärbärke i maj-24, tog över lokalen.
2. Arbetet med våra gäster där vi redan efter sommaruppehållet noterat ett ökat alkoholintag, har fortsatt i form utav samtal med berörda gäster. Dessa nattgäster har varit fortsatt ganska berusade när de vistas hos oss. Samtal med stöd av stadens EU-teams medarbetare är gjorda men utan synlig effekt på gästernas alkoholkonsumtion dessvärre.
3. I mars månad var ett brandtillbud i en container precis utanför Convictus natthärbärke och rök trängde in i verksamheten. Personalen tillkallade brandkår och fick hjälp att vädra ut

röken. Ingen gäst eller personal skadades eller mådde psykiskt eller fysiskt dåligt av det inträffade.

Förslag på förändringar inom IOP

I och med att Convictus natthärbärke stängs ned i samband med avslut av innevarande periods sista dag 30 april, har de förslag som vi haft till förändringar tagits i beaktande och införts.

Inkomna klagomål och synpunkter på verksamheten samt eventuell åtgärd eller handlingsplan

Frälsningsarmén EU-härbärgets Bromma

Frälsningsarmén EU-härbärgets fick flera klagomål och synpunkter som ledde vidare till olika åtgärder som togs hand under februari - mars 2024. Vi strävar bli bättre och hantera alla inkommande synpunkter och klagomål på ett bra och transparent sätt.

Dagverksamheter

Dagverksamheter som ingår i IOP

Frälsningsarmén EU-center

Frälsningsarméns EU-center i Stockholm är en öppen social verksamhet som ingår i IOP-avtalet för utsatta EU-medborgare och tredjelandsmedborgare med permanent uppehållstillstånd inom ett EU-land.

Till EU-centret kommer utsatta EU-medborgare och tredjelandsmedborgare (män och kvinnor, 18 år eller äldre) som uppehåller sig i Stockholmsområdet samt andra målgrupper som ingår inte i målgruppen för IOP-avtalet.

EU-centret fungerar som ett rättighetscentrum för de personerna som är utsatta och främmande i Sverige. Centret arbetar för att vara

en relevant och självklar part i samhällets offentliga samtal som rör EU-migranternas livssituation med fokus på att lyfta riskerna kring exploatering och att artikulera argument mot tiggeriförbud.

Tjänster som EU-centret erbjuder:

- basbehovsstöd (ett mål mat, möjlighet till dusch och tvätt samt till enklare praktisk hjälp)
- stödsamtal/själavård (samtal med kaplan)
- utdelning av hygienkasse för duschande besökare (tvål, lotion etc.)
- utdelning av kläder med hjälp av rekvisitioner till Myrorna, Frälsningsarmén second-hand butiker.
- rådgivning bas (utökad praktisk hjälp med basbehov teamet som resurs, ex. kontakt med myndigheter, översättning etc.)
- rådgivning/jobbcoach (mer kvalificerad rådgivning med rådgivningsteamet som resurs, ex. hjälp med cv, jobbsökning, information om rättigheter och skyldigheter etc.)
- stöd och rådgivning återvändning till hemlandet.

På plats möter besökarna anställda som har en lång erfarenhet av socialt arbete, kunskap att stödja besökarna med MI (motiverande intervjusamtal), reparativ dialog/själavård genom vår kaplan, kvalificerade jobbcoach som kan stödja vidare på arbetsmarknaden samt utbildade personal i att identifiera exploatering och/eller människohandel.

Personalen är flerspråkig och talar (förutom svenska) engelska, ryska, ukrainska, rumänska, polska, arabiska, turkiska, spanska, italienska, romani chib, tyska, och franska.

Stockholms Stadsmission

Stockholms Stadsmission har två öppna mötesplatser för vuxna där vi bland annat möter EU-medborgare; Mötesplats Vårberg och Mötesplats Hässelby. Vi har även Mötesplats City som är öppet för personer som lever i särskild utsatthet där vi möter kvinnor från målgruppen. Mötesplats City erbjuder en trygg plats där kvinnorna har möjlighet att duscha, tvätta och äta, gå kurs i alfabetisering, cv-skrivning samt individuellt stöd av ombud och jurister för att få sina rättigheter tillgodosedda. Ombuden är specialiserade på våld i nära relationer och exploatering. Mötesplats Vårberg och Hässelby erbjuder dusch och tvätt, gratis måltid, socialt rättighetsarbete, juridisk rådgivning samt språkcafé och svenska för nybörjare.

Ny Gemenskap – Kafé Norrmalm

Kafé i Gemenskap Norrmalm är en öppen social verksamhet som ingår i ett IOP-samarbete. Till Kafé Norrmalm kommer EU-medborgare, asylsökande och tredjelandsmedborgare som ofta befinner sig i hemlöshet, arbetslöshet och svåra sociala situationer. Kafé Norrmalm erbjuder gratis frukost och umgänge mån-fred 09.00-12.00. På onsdagar delas matkassar ut med olika innehåll beroende på Matmissonens utbud. Även ett samarbete med Linas Matkasse och påbörjats där överbliven mat kommer våra gäster till godo.

På Kafé Norrmalm kommer vi i kontakt med många människor som behöver hjälp och rådgivning på olika sätt. Kafé Norrmalms personal försöker att se individens behov för att kunna länka denne till rätt instans eller myndighet. Kafé Norrmalms personal gör också regelbundna besök ute på stan för att vara behjälpliga i kontakt med myndigheter, länka till sjukvård och delge nödvändig information som kan komma individer till godo. I flera fall har vi i samarbete med sociala myndigheter och civilsamhällesaktörer länkat personer från hemlöshet till ett boende.

Exempel på organisationer och myndigheter vi ofta kontaktar och har goda relationer med är: Läkare i Världen, Frälsningsarmén, Asylrättscentrum, Sociala missionen, EU-team, Swedish At Work, Soulidity & Human Rights, Crossroads, Convictus, Gatujuristerna, War Child, Röda korset, Läkare utan gränser, Enheten för hemlösa, Socialjouren, Skatteverket, Migrationsverket, Arbetsförmedlingen etc.

Kafé Norrmalm får regelbundna besök av Gatujuristerna där individer kan få personlig hjälp med olika juridiska frågor.

Kafé Norrmalm får då och då besök av polisen där information om lagar och regler för medborgare, EU-medborgare och tredjelandsmedborgare delges..

Många av Kafé Norrmalms gäster söker arbete aktivt. Sociala företaget Swedish At Work finns på plats och hjälper nyanlända personer att komma in i jobb, språk och svenska sociala koder. S@W hjälper till med CV, arbete, bank och i kontakt med myndigheter såsom Migrationsverket, Skatteverket, Arbetsförmedlingen etc S@W arbetar aktivt för att hitta fler arbeten kontinuerligt.

Stödinsatser i form av basbehov uppfylls enligt nedan angivna snitt:
C.a 9500 frukostmåltider har serverats perioden 2023-11-08 - 2024-05-24

Med matmissionens hjälp har C:a 3500 kassar med matvaror och hygienprodukter delats ut perioden 2023-11-08 - 2024-05-24

Viss kläudutdelning sker på Kafé Norrmalm vid behov.

Hygienartiklar delas ut kontinuerligt

Strumpor & underkläder delas ut när sponsorer gör det möjligt.

Mössor, vantar, halsdukar och jackor delas ut när sponsorer gör det möjligt.

GENOMFÖRDA INFORMATIONS- OCH RÅD- OCH STÖDINSATSER

Kafé Norrmalm erbjuder kvalificerad rådgivning, coachning & ombudskap. Diakonisamtal erbjuds i samarbete med kyrkor i närområdet. Ett antal olika språk finns i personalstyrkan och översättning/tolkhjälp erbjuds. Länkning till dusch, tvättmöjligheter och kläudutdelning i Västberga erbjuds. Swedish At Work finns på plats och erbjuder hjälp med CV & Coachning in i arbete och även konkreta arbetsmöjligheter. Språkundervisning erbjuds i samarbete med Swedish At Work, Soulidarity & Human Rights, Frälsningsarmén m.fl. Gatujuristerna kommer frekvent och erbjuder juridisk rådgivning. SL-biljetter delas ut vid särskilda behov. Länkning till sjuk & tandvård erbjuds. Länkning till ekonomisk hjälp såsom fondansökningar och kontakt med Gula änglarna erbjuds. Internethjälp erbjuds: Betalningar av räkningar, bokning av möten, flygbiljetter, bostadsansökningar etc.

Ny Gemenskap – Västberga Gård

Ny Gemenskap på Västberga gård har öppet måndag-fredag kl. 9:00-14:30 förutom onsdagar då vi har öppet kl.9-12:00. På söndagar är verksamheten volontärdriven och öppen kl.12:00-15:00. Varje vardag erbjuds gratis frukost, möjlighet till vila och värme. Dusch, tvätt och möjlighet att få kläder samt lunch till den låga kostnaden av 15 kr eller gratis. Alla dagar erbjuds social samvaro, information och länkning vid behov, på plats finns personal med relevant utbildning och språkkompetens för målgruppen, vi har även volontärer av olika slag och socionom och socialpedagogspraktikanter.

På onsdagar serveras gratis brunch på förmiddagen, vi kan se att denna drar lika många besökare som en vanlig veckodag. På söndagar är det lunch och kulturprogram. I övrigt så har vi en volontärläkare som är på plats ca en gång varannan vecka, en fotvårdare ca en gång i månaden. Vår volontäroptiker fortsätter att komma en gång i månaden och erbjuder gratis synundersökning och gratis glasögon

vid behov, en gång i månaden. Frisörklippning, konstgrupp, textilgrupp, samtalsgrupp, musik/ allsång en gång i veckan. Vi har även varit på utflykt vid fler tillfällen och besökt olika museum och stadshuset. SL-biljetter delas ut vid särskilda behov.

Besöksstatistik uppdelat på kön

Verksamhet	Antal besök	Andel kvinnor i %	Andel män i %
EU-center	12,616	32%	68%
Stadsmissionen	9150	30%	70%
Kafé Norrmalm	10 946	40%	60%
Västberga Gård	3748	20%	80%
Totalt	36 460	30%	70%

Stockholms Stadsmissions mötesplatser är öppna för fler än den målgrupp som detta IOP avser och eftersom vi inte registrerar våra deltagares status är besökssiffrorna baserade på personalens uppskattning av antal EU-medborgare under perioden.

Antal unika deltagare under perioden

Frälsningsarmén EU-center

Under 1 november 2023 – 30 april 2024 EU-centret hade totalt 1 300 unika gäster som besökte EU-centret.

Statistik över de vanligaste nationaliteterna under perioden

	Stadsmissionen	Kafé Norrmalm	Västberga Gård	EU-Center
1	Rumänien 45%	Rumänien 38%	Rumänien 62%	Polen 17,92%
2	Polen 33%	Polen 30%	Finland 19%	Rumänien 15,26
3	Nigeria 8%	Nigeria 5%	Polen 7%	Nigeria 4,41%
4	Spanien 6%	Litauen 4%	Nigeria 4%	Ghana 2,85
5	Ghana 6%	Ghana 3%	Litauen 3%	Marocko 2,27

Stockholms Stadsmissions mötesplatser är öppna för fler än den målgrupp som detta IOP avser och eftersom vi inte registrerar våra deltagares status är besökssiffrorna baserade på personalens uppskattning av antal EU-medborgare under perioden

EU-teamets arbete under perioden

EU-teamet arbetar med att nå EU-medborgare som befinner sig i hemlöshet eller annan utsatt situation, vistas i staden, och är i behov av ett utökat stöd. Arbetet bedrivs i offentliga miljöer såsom tunnelbaneuppgångar, parker och boplatser i skogen. Det uppsökande arbetet ger en bild av hur situationen ser ut för målgruppen samt en möjlighet att lämna samhällsinformation till personer som inte själva vänder sig till hjälpsystemet. EU-teamet har ett särskilt uppdrag att uppmärksamma EU-medborgare som lever i en sådan utsatthet, i gatumiljö eller på boplatser, att akuta insatser behövs. Vid behov av akuta insatser kan EU-teamet vara behjälpliga och lotsa till hjälpsystemet.

Uppdrag

- Arbetar uppsökande med fokus på personer i en extra utsatt situation, till exempel minderåriga, kvinnor, äldre personer i en utsatt situation eller personer med missbruk eller psykisk ohälsa.
- Lotsar vid behov till myndighetsutövande socialtjänst eller hälso- och sjukvård
- Ger information om rättigheter och skyldigheter och om det stöd som erbjuds av Stockholms stad och andra aktörer
- Samverkar med polis, ambassader, regionskoordinator mot människohandel samt andra relevanta aktörer
- Håller kunskapen om målgruppen och dess behov uppdaterad.
- Besöker otillåtna boplatser och sovplatser i staden för att ge information om det stöd som finns att få

Statistik 1 november 2023 tom 31 april 2024:

Totalt antal ärenden: 129

Män: 73

Kvinnor: 54

Kön okänt: 2

Majoriteten av de vuxna personer som EU-teamet arbetat med har rumänskt medborgarskap, ett mindre antal har polskt, belgiskt, tyskt och litauiskt medborgarskap. Under perioden har EU-teamet arbetat i flera ärenden som gällt personer med en psykisk ohälsa och/eller ett missbruk. Tillsammans med ambassad, sjukvård och myndighetsutövande socialtjänst stöttar och motiverar EU-teamet till långsiktig vård och hjälp i hemlandet.

Minderåriga:

EU-teamet har kommit i kontakt med 7 minderåriga under perioden. Majoriteten av de minderåriga som EU-teamet kommit i kontakt med är i övre tonåren, ett fåtal är spädbarn. EU-teamet gör alltid en orosanmälan när de kommer i kontakt med minderåriga som befinner sig i en utsatt situation. Teamet samarbetar tätt med socialjouren och stadsdelsförvaltningarnas barn- och ungdomsenheter i dessa ärenden.

**Analys för perioden utifrån
jämfällhetsperspektiv, trender/förändringar,
problem och förslag på förändringar inom IOP****Frälsningsarmén EU-center**

På Frälsningsarméns EU-center jobbar vi med jämställdhet utifrån Frälsningsarméns värdegrunder. Frälsningsarmén i Sverige är en kristen kyrka med omfattande social hjälpverksamhet. Vilka rättigheter kvinnor har varierar mycket runt om i världen. När man flyttar till Sverige är det ett av de viktiga områden som både kvinnor och män behöver lära sig; friheten att som kvinna välja sitt liv, sitt arbete, sin familjesituation, sina kläder och i synnerhet rätten till sin egen kropp. Man behöver få mer kunskaper om hur detta påverkar lagstiftningen, arbetsliv, familjelivet och annat. Många deltagare har också haft bristfällig undervisning i sina hemländer om vad som händer i kvinnans kropp genom livet och är därför i behov av mer kunskap om hur kvinnans kropp fungerar.

På EU-centret är både kvinnor och män välkomna. Statistiken visar att 32 % av våra gäster är kvinnliga besökare.

En faktor som gör att kvinnorna besöker EU-centret ofta är att de känner sig trygga på grund att EU-centret är en del av en kristen organisation. Detta innebär att det sällan är konflikter uppstår i verksamheten samt förtroendet att EU-centret hjälper våra utsatta besökare (kvinnliga och manliga) är högre än andra organisationer, enligt våra gästers påstående.

En annan faktor består i läget: Fridhemsplan ligger centralt i Stockholm som underlättar för våra kvinnliga besökare att nå oss. EU-centret lägger stor vikt på ett trevligt bemötande samt är utbildad till att genomföra ett inkluderande arbete med fokus på att identifiera tecken på människohandel och extrem utsatthet. Sist men inte minst lägger rådgivnings avdelning mycket arbete på att hjälpa våra kvinnliga gäster med jobsökning och integrering i svenska samhället.

Gemensamt för samtliga verksamheter inom IOP

Antal akuta fall där socialjouren eller EU-teamet kontaktats

Frälsningsarmén EU-center

EU-center har tagit kontakt med EU-teamet under 5 gånger vid olika fall kopplande till utsatta EU-medborgare.

Ny Gemenskap – Kafé Norrmalm

Våldsamma fysiska incidenter sker väldigt sällan. Under ett par års tid har polis endast behövt tillkallas vid ett fåtal tillfällen. Ingen polis har behövt tillkallas den aktuella rapporteringsperioden. Ambulans har tillkallats en gång under den aktuella rapporteringsperioden. EU-teamet kommer på enstaka besök. Ingen akutkontakt har behövts under den aktuella rapporteringsperioden.

Ny Gemenskap – Västberga Gård

Antal akuta fall skulle kunna vara cirka 50 gånger under denna period men det handlar om ett tiotal besökare som återkommande behöver hjälp med denna typ av länkning.

Resultat från genomförda brukarundersökningar

Frälsningsarmén EU-center

Under 1 november 2023 – 30 april 2024 har ingen brukarundersökning genomförts efter gemensam diskussion inom IOP:et med samtliga. Dock gjordes en intern brukarenkätundersökning på EU-center och ej på Vinternatt EU-härbärgat Bromma.

Inkomna klagomål och synpunkter på verksamheten samt eventuell åtgärd eller handlingsplan

Frälsningsarmén EU-center

EU-center hade inga inkommande synpunkter eller klagomål under 1 november 2023 – 30 april 2024.